

Öhman

Ansvarsfullt ägande 2019

ÖHMAN FONDER

Innehåll

- 1 En titt i backspegeln
- 2 2019 i korthet
- 4 Våra tre fokusområden
- 8 Exempel på bolagsdialoger
- 10 Bolagsbesök
- 12 Samarbeten och initiativ
- 18 Händelser i Öhmans fonder
- 22 Gästkrönika: John Howchin

Proaktiv påverkan

Öhman Fonder är en fristående och långsiktig kapitalförvaltare som arbetar aktivt och ansvarsfullt. Vi förespråkar att bolag har ansvarsfull bolagsstyrning samt god affärsetik, eftersom vi är övertygade om att det skapar uthållig lönsamhet och bestämmer en investerings verkliga värde. För oss är det viktigt att arbeta förebyggande och framåtblickande för att påverka bolag att förbättra interna processer och extern rapportering.

I vår strävan att vara transparenta mot kunder och andra intressenter med hur vi arbetar som ansvarsfull och aktiv ägare har vi utvecklat riktlinjer som sätter ramarna för vårt arbete. I riktlinjerna beskrivs:

- vilka hållbarhetsfrågor vi fokuserar på
- hur vi definierar en påverkansdialog
- hur vår hållbarhetsanalys integreras med vårt aktiva ägande.

I den här rapporten har vi sammanfattat de påverkansdialoger vi fört med bolag under 2019. Läs mer om hur vi agerar som ansvarsfull ägare på ohman.se

VIKTIG INFORMATION

Historisk avkastning är ingen garanti för framtida avkastning. De pengar som placeras i fonder kan både öka och minska i värde och det är inte säkert att du får tillbaka hela det insatta kapitalet. Vi rekommenderar att du läser fondens faktablad och fullständiga informationsbroschyr innan du köper andelar i en fond.

En titt i backspegeln

– decennium i hållbarhetens tecken

Nytt år – 2020 – och ett nytt decennium, då ska vi passa på att blicka bakåt och försöka förstå vad som hänt de senaste 10 åren. För det har hänt mycket och utvecklingen har gått fort.

Man hör i klimatdebatten ibland talas om hockeyklubban. Det är en beskrivning av en graf som visar den historiska förändringen av koncentrationen av CO₂ i atmosfären. I många år var förändringen från ett år till ett annat väldigt liten. De senaste decennierna har det skett en betydande förändring och den årliga ökningen är nu dramatisk. Linjen ser ut som en liggande hockeyklubba – först som en rak kurva och sedan med kraftigt uppåtgående kurva.

En annan hockeyklubbsliknande utveckling kan man se om man mäter andelen förvaltad kapital som på ett eller annat sätt tar etik och hållbarhet i beaktande. Den europeiska samarbetsorganisationen för ansvarsfulla investeringar EUROSIF tar vartannat år tempen på marknaden för ansvarsfulla investeringar.

I deras första rapport från 2003 var det samlade hållbara kapitalet 336 miljarder euro. När den senaste rapporten publicerades 2018 var det över 22 000 miljarder euro som integrerade etik och hållbarhet. Det är en exceptionell utveckling vi har sett och som även är global – Principles for Responsible Investment startade med 80 medlemmar 2005 och har idag över 2 500 investerare som medlemmar.

När vi gick in i 10-talet höll världens finansmarknader på att skaka av sig dammet från finanskrisen. FN:s klimatomöte i Köpenhamn, som många hade haft stora förhoppningar på, hade slutat i en stor besvikelse i december 2009. Det krävdes inte någon stor portion cynism för att se att de som förespråkade ökat ansvarstagande av finansbranschens aktörer hade en brant uppförbacke.

Hur kommer det sig då att vi fick den positiva utveckling vi fick under 2010-talet?

- **Framsynta kapitalägare** – för tio år sedan var det ett antal stora institutionella investerare som stod för den största delen av de ansvarsfulla kapitalet. I framförallt Storbritannien, Holland och de nordiska länderna var ett antal fackligt anslutna pensionsfonder och statliga pensionsfonder som började efterfråga hållbara förvaltningslösningar.
- **Finanskrisen** hade med önskad tydlighet visat på behovet av produkter som tar ESG-risker i beaktande.
- **Ökad medvetenhet** bland investerare om en hägrande klimatkris, risk för vattenbrist, risk för brott mot de mänskliga rättigheterna och risk för korruption. BPs Macondo-incident och Volkswagens Dieselgate är bara två incidenter som visar vikten av ESG-hänsyn.
- **Ökad betydelse av 'soft law'** – Parisavtalet, de 17 globala hållbarhetsmålen, FNs vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter är några bilaterala initiativ som satt ökade krav på företag och investerare utan att vara juridiskt bindande.

Som sista rätan på repet så är nu även politikerna med i spelet. Inte minst EU har under 2019 rullat ut ett antal initiativ som syftar till att främja en hållbar utveckling generellt, och en ansvarstagande finansmarknad speciellt. På ett sätt är det bra

När vi om 10 år sammanfattar innevarande decennium ska världen ha uppnått de 17 globala hållbarhetsmålen. För det krävs en rejäl kraftansamling från företag och investerare.

med politiska initiativ, inte minst för att främja ökad och standardiserad transparens och rapportering.

Men den utveckling vi sett de senaste tio åren har kommit på frivillig basis, när allt fler sett behovet av förändring och då får inte politikerna bli för klåfingriga så de bromsar den boll som är satt i rullning.

När vi om tio år sammanfattar innevarande decennium ska världen ha uppnått de 17 globala hållbarhetsmålen. För det krävs en rejäl kraftansamling från företag och investerare. Med det omfattande kapital som gått från anonymt till ansvarsfullt borde det vara nåbart. Låt oss visa att det går!

*Jamal Abida Norling, vd Öhman Fonder
Fredric Nyström, chef för ansvarsfulla investeringar Öhman Fonder*

2019 i korthet

Öhman Fonder investerar i tusentals bolag över hela världen. För att uppnå största möjliga positiva påverkan är det viktigt att vi arbetar fokuserat och tillsammans med andra investerare.

Påverkansdialoger bedrivs med bolag som ingår i fondbolagets hela investeringsuniversum, oavsett om vi är investerade i det specifika bolaget eller inte.

För oss innebär en påverkansdialog att det finns ett uttalat syfte och mål. Därmed räknar vi inte samtliga möten och aktiviteter som vi har med ett bolag som en påverkansdialog; utan endast de möten, brev och telefonmöten där vi dedikerat försöker påverka bolaget att vidta de åtgärder som vi bedömer som nödvändiga.

361

Dialoger under 2019

 USA.....	29 %
 Storbritannien	8 %
 Japan	7 %
 Tyskland	6 %
 Sverige	6 %
 Frankrike.....	4 %

EN PÅVERKANSDIALOG INNEBÄR TRE SAKER:

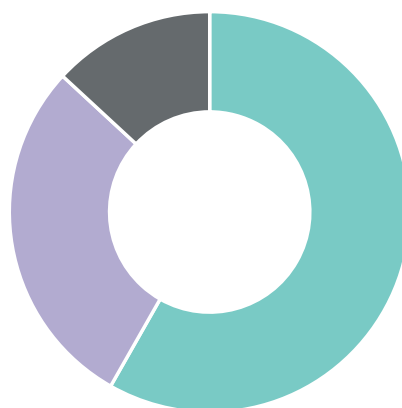
- 1 Strukturerad och tidsbestämd process
- 2 Fastställda tydliga och mätbara mål
- 3 Identifierar ett eller flera fokusområden

Dialoger med bolag sker på tre sätt

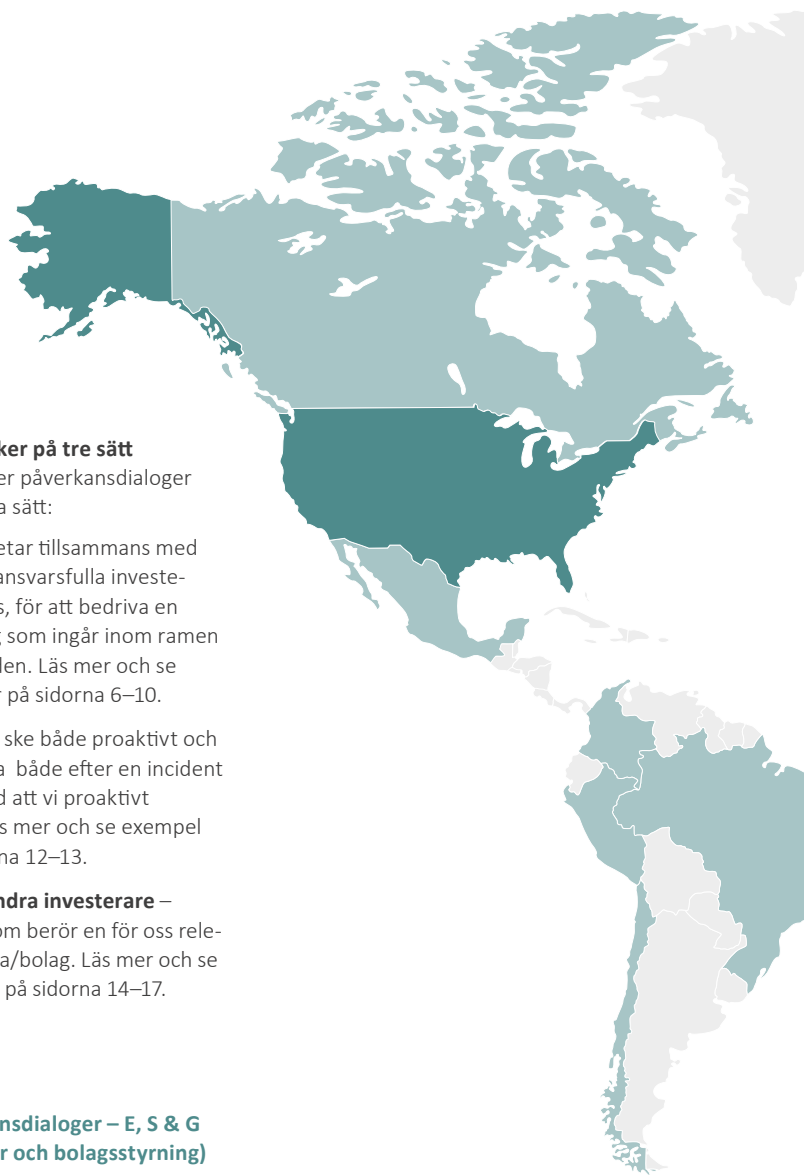
Öhman Fonder bedriver påverkansdialoger med bolag på tre skilda sätt:

- **Via konsult** – vi arbetar tillsammans med vår rådgivare inom ansvarsfulla investeringar, Sustainalytics, för att bedriva en dialog med de bolag som ingår inom ramen för våra fokusområden. Läs mer och se exempel på dialoger på sidorna 6–10.
- **Egna dialoger** – kan ske både proaktivt och reaktivt, det vill säga både efter en incident samt i samband med att vi proaktivt analyserar bolag. Läs mer och se exempel på dialoger på sidorna 12–13.
- **I samarbete med andra investerare** – samarbetsprojekt som berör en för oss relevant hållbarhetsfråga/bolag. Läs mer och se exempel på dialoger på sidorna 14–17.

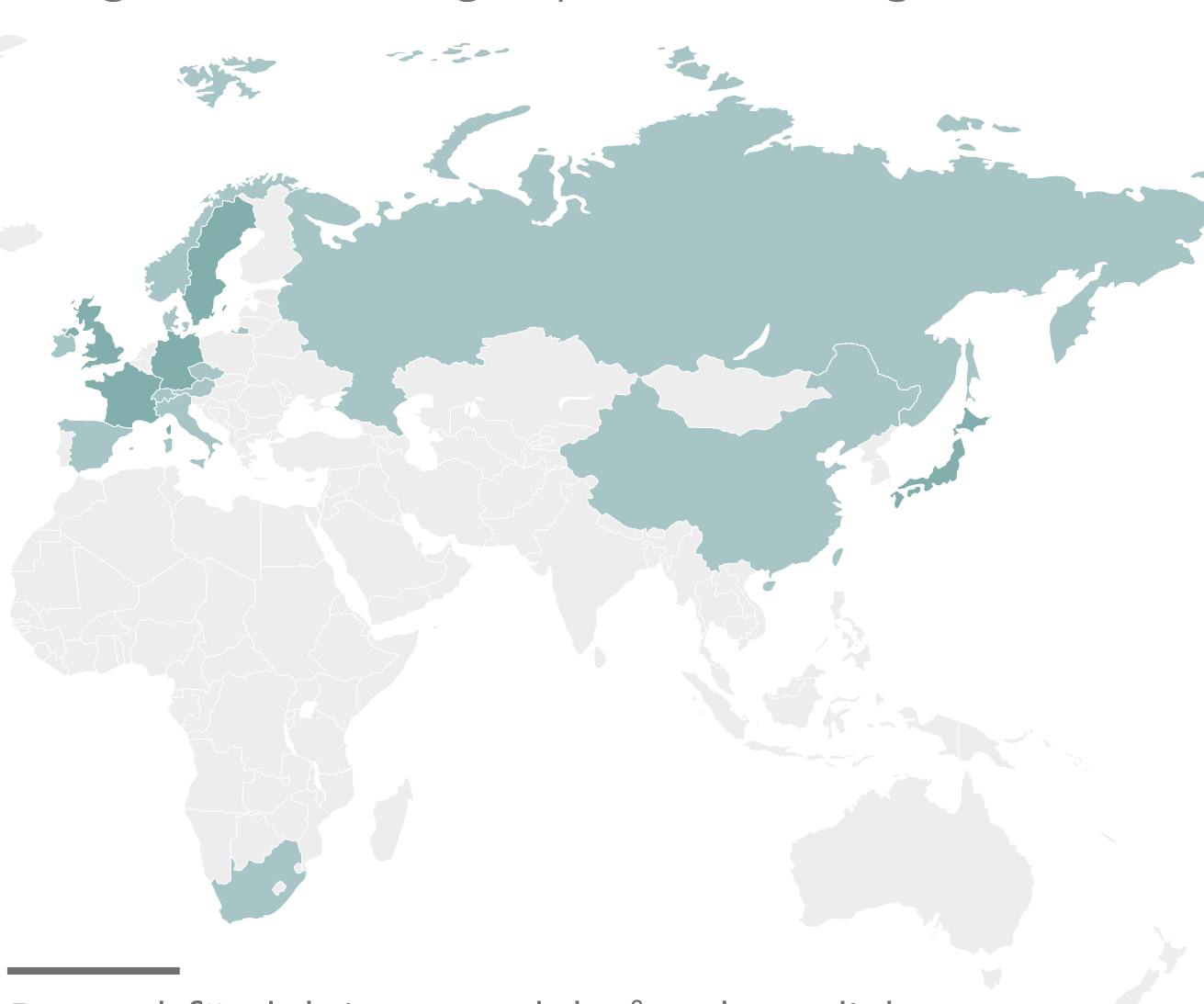
Fördelning av påverkansdialoger – E, S & G (miljö, sociala aspekter och bolagsstyrning)

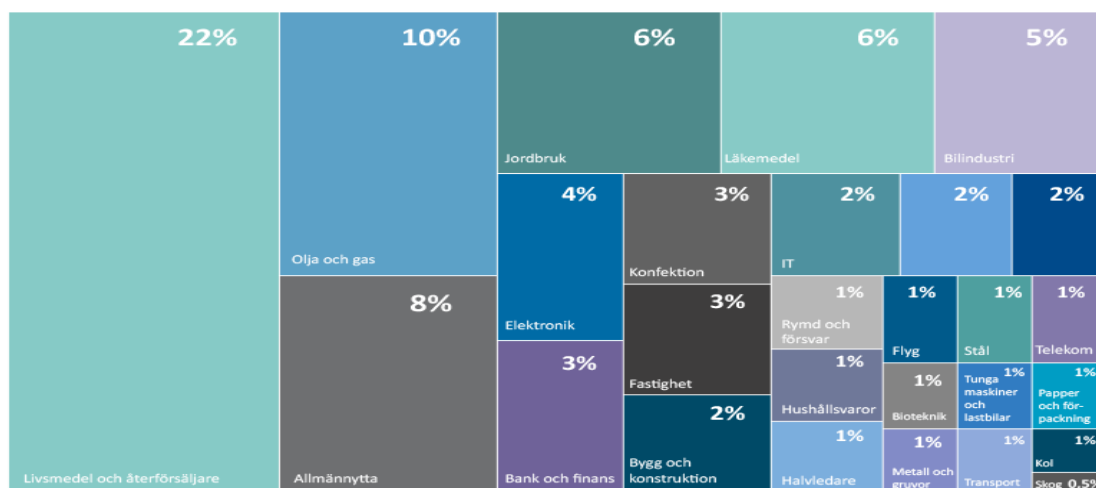
● Miljö, 58 % ● Sociala aspekter, 29 % ● Bolagsstyrning, 13 %

Geografisk fördelning av påverkansdialoger

Branschfördelning – andel påverkansdialoger

Våra tre fokusområden

För att agera effektivt har vi valt att engagera oss inom tre fokusområden. Genom att fokusera på dessa områden har vi bättre förutsättningar att uppnå resultat och mäta utvecklingen. Fokusområden är gemensamma påverkansprojekt vi driver tillsammans med andra investerare och leds av vår rådgivare inom ansvarsfulla investeringar, Sustainalytics. Våra tre fokusområden är:

MILJÖ: Hållbara proteinkällor

År 2050 kommer världens befolkning att uppgå till över tio miljarder människor. Med en växande befolkning kommer också en växande efterfrågan på mat och på protein, vilket spelar en viktig roll i vår kost. Världen måste utveckla sätt att möta behovet på ett hållbart sätt för att hantera riskerna kring klimatförändringar och livsmedelssäkerhet. Öhman bedriver dialog med ett antal stora aktörer i fiskbranschen för att få dem att förbättra arbetet med ansvarsfullt fiske.

SOCIALA ASPEKTER: Mänskliga rättigheter i leverantörsledet

Under vägen från produktion till konsumtion passerar varor många mellanhänder i långa och komplexa leverantörskedjor. Outsourcing av produktion skapar en miljö där det saknas insikt i förhållandena under vilka människor arbetar. Därför är slav- och tvångsarbete fortfarande ett problem. 2017 var uppskattningsvis 152 miljoner barn involverade i barnarbete. Öhman bedriver dialog med ett antal stora bolag i livsmedelsbranschen med målsättningen att bolagen ska förbättra sina inköpsrutiner och hantering av leverantörskedjan

BOLAGSSTYRNING: Företags påverkan på klimatlagstiftningen

Medan allt fler företag tydligt har uttryckt stöd för en klimatvänlig politik och spelar en konstruktiv roll i de politiska diskussionerna, är samtidigt många bolag också medlemmar i branschorganisationer, tankesmedjor och andra tredjepartsorganisationer som motarbetar klimatarbetet. Öhman bedriver dialog med ett antal stora bolag med målsättningen att bolagen ska:

- identifiera samtliga klimatpolitiska engagemang som bedrivs av företaget, direkt eller indirekt
- bedöma huruvida engagemangen är anpassade till företagets ställning för klimatförändringar
- bedöma huruvida engagemangen stöder kostnadseffektiva politiska åtgärder för att mildra klimatrisker

FN:S GLOBALA MÅL

FN:S GLOBALA MÅL

FN:S GLOBALA MÅL

Hållbara proteinkällor:

– Proaktiva dialoger med fiskeindustrin ger resultat

Öhman Fonder har tagit initiativ till ett treårigt projekt – "Sustainable Seafood Engagement". Projektet syftar särskilt till att stärka bolagens arbete med att hantera miljömässiga risker relaterade till fiske och akvakultur, såsom överfiske, biodiversitet, energikonsumtion och förekomst av kemikalier och antibiotika, samt öka transparensen kring detta. Sedan början av 2018 har flera möten hållits med de inbjudna bolagen. De har visat på en generell öppenhet och vilja att föra en dialog med oss investerare.

Under 2019 har samtliga företag förbättrat sig ett eller två steg. Samtliga företag uppfyller nu KPI:n¹ för policy för hållbart fiske, vilket går att utläsa ur grafen nedan. Detta innebär också att jämfört med utgångsläget i juni 2018, innan vi började påverkansdialogerna, så har alla företag nu visat förbättringar.

Det sämst presterande bolaget har under 2019 förbättrat sin policy för

hållbart fiske, men har inte börjat arbetet med implementering. De gör att de halkar efter konkurrenterna ytterligare. Hantering av leverantörsledet och transparens är de två mest utmanande kriterierna. Inget bolag har förbättrat transparensen under 2019 och bara ett bolag har förbättrat sig vad gäller hantering av leverantörsledet – och gått från låg nivå till mellan.

Alla de tre bäst presterande företagen har numera infört gedigna åtaganden för hållbart fiske, vilket manifesteras antingen i en formell policy eller uppförandekod, tillsammans med en genomarbetad process för riskbedömning och riskhantering. Kriteriet där alla bolag är svaga handlar om leverantörskedjan. Att inte ha kontroll på riskerna hos underleverantörer utgör en allvarlig risk för ett företag.

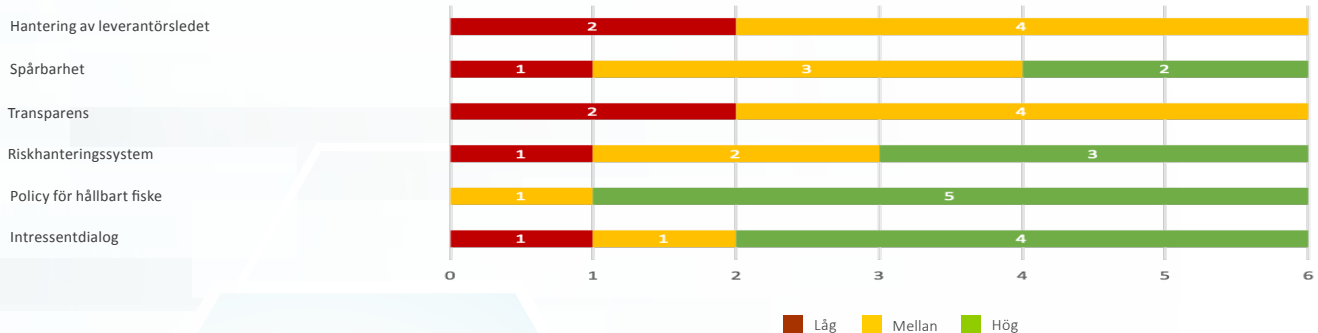
Vår erfarenhet visar att företagen har mer på plats än vad som publiceras publikt. Öppenhet är nyckeln eftersom det är på det sättet de kan visa att de tar ansvar.

Sedan vi påbörjade dialogerna har hälften av bolagen redovisat ett ökat antal certifierade produktionsanläggningar enligt ASC (Aquaculture Stewardship Council).

67 procent

av bolagen har förbättrat sina KPI:er under 2019

RESULTATET AV PÅVERKANSDIALOGER

¹Key Performance Indicator - nyckeltal som används för att mäta effektivitet hos en verksamhet. Vilka faktorer som mäts varierar från fall till fall, men syftet är att genom ett fåtal indikatorer kunna göra en korrekt bedömning av prestanda, effektivitet eller prestation på hela organisationen.

Mänskliga rättigheter i leverantörskedjan:

– Proaktiva dialoger med livsmedelsbolag mot barnarbete och tvångsarbete

Öhman Fonder är en av initiativtagarna bakom ett treårigt samarbetsprojekt tillsammans med andra investerare – ”Food Supply Chain Engagement” som inleddes 2018.

Totalt har 20 bolag bjudits in till påverkansdialog. Målet är att främja och stärka livsmedelsindustrins och detaljhandelns respekt för arbetsrätt i sina leverantörskedjor. Samarbetsprojektet syftar särskilt till att stärka bolagens arbete mot tvångsarbete och barnarbete och istället arbeta för en ersättning till jordbruksarbetare och småbönder som täcker deras grundläggande behov, som bostad, mat, sjukvård och skola. Sedan början av 2018 har flera möten hållits med de inbjudna bolagen. De har visat på en generell öppenhet och vilja att föra en dialog med oss investerare.

Företagen fortsätter att skilja sig ganska väsentligt åt mätt med våra fem KPI:er. Sammantaget, liksom för sex månader sedan, kämpar företag främst med åtgärder mot höga arbetsrättsliga risker och samarbete med intressenter. Det är naturligtvis inte förvånande eftersom det är de mest omfattande KPI:erna som också kräver den största mängden arbete och resurser. Särskilt är det fallet med företag som har ett stort antal leverantörer att hantera. Det är bara avseende ett kriterium, uppförandekod för underleverantörer, som ett eller flera bolag nått best practice. Avseende övriga kriterier har samtliga företag behov av förbättring.

Tre företag sticker ut i positiv bemärkelse. Ett av bolagen har utvecklat sin rapportering om arbetsrättsliga frågor. Ett annat har låtit en extern konsult göra en djupanalys

av företagets leverantörskedja – 300 000 leverantörer i över 100 länder. Sist men inte minst vill vi nämna att ett företag har börjat utveckla etiska prissättningsmetoder för livsmedelsprodukter. Det är fortfarande i ett tidigt skede, men det är ett djärvt steg in i känsliga fråga om vad ett rättvist är och vem som får hur mycket.

75 procent

av livsmedelsbolagen har förbättrat sina KPI:er under 2019

RESULTATET AV PÅVERKANSDIALOGER

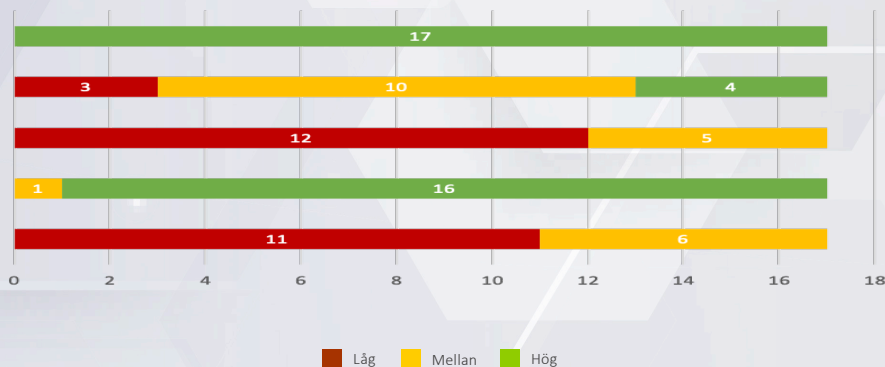
Uppförandekod för underleverantörer

Process för att bevaka och utvärdera underleverantörer

Åtgärder mot höga arbetsrättsliga risker

Avhjälpan av negativa arbetsrättsliga konsekvenser

Samarbetar med intressenter inom prioriterade områden

Företags påverkan på klimatlagstiftningen:

– Proaktiv dialog för att bolagen ska agera i linje med Parisavtalet

Öhman Fonder har ställt sig bakom "Investor Expectations on Corporate Climate Lobbying" och bedriver dialog med ett antal bolag. Målsättningen är att bolagen ska stödja en politik som syftar till att mildra klimatriskerna och utveckla styrprocesser som säkerställer att all direkt och indirekt politiskt engagemang är i enlighet med bolagens ställningstaganden.

Under 2019 har vi lagt extra fokus på nordamerikanska bolag. I USA är det extra viktigt att bolagen tar ansvar och agerar för en tydligare politisk riktning på klimatpolitiken eftersom landet planerar att lämna Parisavtalet och den politiska ambitionen på nationell nivå är låg.

Genom att delta i ett samarbete med totalt över 200 investerare som tillsammans förvaltar 6,5 biljoner USD har vi nått ut till 47 amerikanska bolag. I investerarnas kommunikation med bolagen har vi adresserat våra förväntningar på bolagen när det gäller politisk lobbying (inom klimatområdet). Vi har dessutom tryckt på för ökad öppenhet via bolagens publika rapportering. Utöver denna aktivitet har vi på Öhman fortsatt vår dialog med svenska bolag. Vi får sakta men säkert mer gehör för våra frågor men det finns fortfarande mycket kvar att önska när det kommer till bolagens öppenhet och transparens.

Klimatförändringar är en av de största riskerna vi som långsiktig investerare står inför. Även om många företag officiellt har ställt sig bakom Parisavtalet och publicerat klimatåtaganden, finansierar de samtidigt branschorganisationer som aktivt motarbetar politiska lösningar som är avgörande för en rättvis övergång till en framtida klimatsmart ekonomi. Vi vill att företag ska säkerställa att de inte stöder dessa organisationer, se större öppenhet från våra portföljbolag och veta om de är medlemmar i organisationer som motarbetar viktiga politiska förändringar.

– Fredric Nyström, chef ansvarsfulla investeringar Öhman Fonder

Exempel på bolagsdialoger

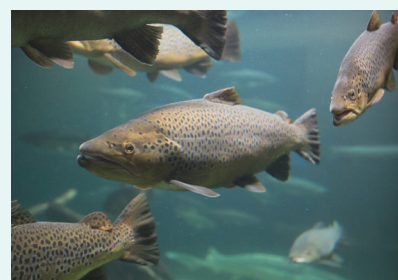
Miljö: Bakkafrost – Färöarna

Sedan Öhman, tillsammans med hållbarhetskonsulten Sustainalytics, inledde en dialog med fiskeföretaget Bakkafrost har bolaget förbättrat sitt hållbarhetsarbete de senaste åren.

Antalet ASC-certifierade anläggningar (dvs. spårbarhetscertifierade anläggningar) har ökat från fyra till sju det senaste året och de avser att ha ytterligare sju anläggningar certifierade mot slutet av året.

 I fokus: Hållbara proteinkällor

Sociala aspekter: Amazon – USA

Öhman har under året haft en dialog med ett av världens största bolag – Amazon. Vi har ställt krav på att Amazon ska publicera en policy för mänskliga rättigheter som inkluderar referenser till internationella riktlinjer. Vi har haft flera möten med bolaget, på egen hand och tillsammans med andra investerare.

I december publicerade Amazon en ny policy som i stora delar möter våra krav. Men en del återstår dock att förbättra. Vår dialog med bolaget fortsätter.

 I fokus: Mänskliga rättigheter i leverantörsledet

amazon

Bolagsstyrning: NAM - USA

Under 2019 har vi fokuserat våra dialoger på fyra svenska bolag som alla är medlemmar i National Association of Manufacturers (NAM). NAM är ett av USA:s största företagsnätverk och lobbyorganisation med över 14 000 företag som medlemmar. Bland annat så stödde NAM USA:s tillbakadragande från Parisavtalet. De arbetar för ett tillbakadragande av klimatlagstiftning som redan introducerats,

bland annat USA:s Clean Power Plan. Av de fyra företagen är det bara ett som publikt redovisar medlemskapet i NAM. Inget av företagen redovisar hur man agerar i de fall en organisation man är medlem i agerar på ett sätt som inte är i linje med företagets hållning. Dialogerna utvecklar sig inte på det sätt vi önskar oss.

 I fokus: Företags klimatlobbying

*Fredric Nyström, chef ansvarsfulla
investeringar Öhman Fonder*

Bolagsbesök

– en viktig del av Öhman Fonders hållbarhetsarbete

En viktig del av Öhman Fonders hållbarhetsanalys är att träffa bolagen. På så sätt kan vi skapa oss en bättre förståelse för deras verksamhet och utmaningar samt möjligheter framåt. Under 2019 har Öhman Fonders ESG-team besökt en rad portföljbolag, såväl på hemmaplan som globalt.

Besök på TVO:s kärnkraftverk

En ovanligt varm majdag åkte Öhmans hållbarhetsanalytiker Vicoria Lidén till Finland för ett platsbesök vid TVO:s kärnkraftverk Olkiluoto.

Enligt IPCCs senaste rapport och scenarionalyser kommer kärnkraft utgöra en del av energiförsörjningsmixen framgent och bidra till omställningen i linje med 2 graders målet. Däremot är det även viktigt för oss ur en hållbarhetssynpunkt att också utvärdera dess risker och möjligheter.

TVO är ett innehav i våra kreditfonder. TVO:s reaktor 3 (OL3) är en ny typ av reaktor = EPR, det vill säga en tryckvattenreaktor. TVO är först i världen med EPR. TVO har satsat mycket på att göra kraftverket så säkert som möjligt, med hjälp av oberoende nödkylsystem, ett uppsamlingssystem under kraftverket för användning i händelse av härdsmälta och förbättrad inneslutning för att hindra läckage av radioaktiva gaser i form av dubbla betongväggar.

Kärnkraften i Sverige och Finland är den näst största energikällan efter vattenkraften, och har en kombinerad kapacitet på 11.4 gigawatt. Vattentemperaturen är väldigt viktig för kärnkraftverk. Reaktorerna behöver kallt havsvatten för avkylning, men när havsvattnet blir för varmt riskerar det att bli en säkerhetsrisk, beroende på vilket gränsvärde man bör förhålla sig till, dvs. reaktortyp och ålder. Generellt sett så skulle elproduktionen från reaktorerna minska om en viss temperaturgräns nås, och till och med behöva stängas ner helt om det når en högre gräns.

Den varma sommaren 2018 höjde havstemperaturen i Norden vilket resulterade i att vissa kärnkraftreaktorer tvingades anpassa sin produktion eller stänga helt. Sommaren 2018 låg temperaturen på cirka 6-10 grader över det normala, vilket även påverkade vattenkraftreservoarerna vilket innebar högre energipriser och att man

tvingades importera från Europa. TVO:s Olkiluoto-anläggning har djupare vatten vilket innebär att det är lite kallare och därmed har ett högre gränsvärde (vid 27 grader). Men ett varmare klimat utgör av dessa skäl en risk för kärnkraften. Det är viktigt i vår hållbarhetsanalys att inte bara förstå hur bolagen påverkar klimatet, utan även hur klimatförändringar kan komma att påverka bolagens verksamhet på sikt.

TVO:s reaktor 3 (OL3). Foto: TVO

Bakkafrost - laxodling i framkant

I juni deltog Öhman Fonder vid Bakkafrosts kapitalmarknadsdagar på Färöarna. Det var inga traditionella kapitalmarknadsdagar med powerpoint-bilder i ett konferensrum. Istället blev vi under två dagar bussade runt Färöarna för att besöka och med egna ögon få se stora delar av Bakkafrosts verksamhet. Från anläggningen där de kläcker fiskägg och föder upp yngel till småfisk, båttur i en fjord med burar utplacerade, till anläggningen där fisken rensas, styckas, förpackas och skeppas till Bakkafrosts marknader.

De senaste åren har laxodling vuxit snabbt på Färöarna. Öarna är en perfekt

plats för laxodling på grund av gynnsam vattentemperatur, naturliga strömmar och relativt få sjölöss. Därför behövs bland annat mindre antibiotika, vilket är positivt för både djurens välbefinnande och miljön. Förutom de geografiska fördelarna finns på Färöarna också ett regulatorisk ramverk som är positivt för Bakkafrost och andra producenter.

Det var två lärorika dagar där vi som investerare fick en ökad förståelse för fiskproduktionens alla delar.

Bakkafrosts fiskburar utplacerade i fjorden.

Svenska bolag i Kina – hållbarhetsarbete inte lokalt förankrat

I maj begav sig Fredric Nyström, chef för hållbara investeringar på Öhman, till Kina för att på plats ta pulsen på svenska företags hållbarhetsarbete. Fokus låg på verkstadsbolag. Han träffade till exempel Trelleborg, Scania, Autoliv och Sandvik. Men hann även med att träffa några kinesiska bolag – bland annat biltillverkaren BAIC Motor Corporation och solenergibolaget Goldwind.

En vecka i Peking och Shanghai är tillräckligt för att få intryck som räcker livet ut. Men två saker som man slås extra mycket av gällande bolags hållbarhetsarbete är; 1. Att hållbarhet är affärskritiskt för företag som är närvarande i Kina och att hållbarhet är en konkurrensfördel. Flera av företagen gav exempel på hur viktigt det är att de ligger långt fram när det gäller innovation för att få ner energiförbrukningen och levererar produkter som löser de miljöproblem Kina står inför; och 2. Ökade krav på regelefterlevnad. Myndigheterna gör allt fler

oannonserade besök för att se till att företagen följer de miljölagar som finns, och de följer upp de fall där företagen har brutit. Det är en stor förändring jämfört med för bara några år sedan, då myndigheter inte la någon större energi på att kontrollera bolagen, och företagen kunde komma undan straff genom att betala mutor.

De svenska företagsrepresentanterna baserade i Kina kändes inte helt insatta i företagets hållbarhetsarbete. Vilket kan tyckas lite märkligt med tanke på hur viktig frågan trots allt är idag. Det verkar tyvärr som att hållbarhetsarbetet fortfarande i stor utsträckning styrs från huvudkontoren i Stockholm, av personer baserade i Stockholm. Det är något som vi kommer att ta upp i vår fortsatta dialog med företagen.

Samarbeten och initiativ

Tillsammans med andra investerare bidrar vi till en långsiktigt hållbar samhällsutveckling via flera olika forum och initiativ.

Investor Alliance for Human Rights är ett globalt samarbetsprojekt för investerare som tillsammans påverkar företag att ta mänskliga rättigheter i beaktande. I samarbetsprojektet ingår 135 investerare.

Ett samarbetsprojekt med Sveriges största investerare. Som investerare och ägare i svenska företag önskar vi lyfta fram betydelsen av att företag arbetar strukturerat med hållbarhetsfrågor, vilket vi ser som en förutsättning för långsiktigt värdeskapande i bolagen och långsiktig finansiell avkastning för oss som investerare och ägare.

Access to Medicine Index publicerar årligen ett index där de rangordnar läkemedelsföretag med avseende på deras insatser för att förbättra den globala tillgången till läkemedel. Tillsammans med investerare vill man uppmuntra läkemedelsindustrin att ta en större roll i att underlätta tillgången.

The Portfolio Decarbonization Coalition (PDC) är ett initiativ som ska minska utsläppen av växthusgaser genom att mobilisera en kritisk massa av institutionella investerare som åtagit sig att gradvis "decarbonize" sina portföljer.

IIGCC är en plattform med 100 institutionella investerare som arbetar tillsammans för att påverka lagstiftare på nationell och internationell nivå och bolag för ett snabbare skifte till en ekonomi som inte är beroende av fossila bränslen.

Green Bond Principles är globala riktlinjer för gröna obligationer, obligationer där det lånade kapitalet är örönmärkt för klimatpositiva investeringar. Som medlem i Green Bond Principles ställer sig Öhman bakom de globala riktlinjer av gröna obligationer som Green Bond Principles har tagit fram.

Internationellt nätverk av investerare som arbetar tillsammans för att implementera ESG-faktorer i investeringsprocesser och ägarpolicy enligt sex vägledande principer.

Kollaborativ plattform för aktiva ägare som erbjuds av Sustainalytics. I "Sustainalytics Engagement Forum" agerar vi tillsammans med andra institutionella investerare över hela världen för att med gemensamma krafter påverka bolag att förbättra sitt hållbarhetsarbete.

Oberoende nätverksforum för organisationer som arbetar med hållbara investeringar i Sverige.

Genom att skriva under Montreal Pledge förpliktigar sig investerare att mäta och publikt rapportera koldioxidavtrycket från sina värdepappersinnehav.

*Victoria Lidén, hållbarhetsanalytiker
Öhman Fonder*

Öhman Fonder stödjer investerarinitiativ

– som vi bedömer adderar värde till vårt påverkansarbete

Startdatum initiativ	Namn på initiativ	Ansvarig organisation	Syfte och mål	Bidrag till hållbarhetsmål
2019 15 februari	Investor Alliance for Human Rights	IAHR	Investor Alliance for Human Rights (IAHR) är ett globalt samarbetsprojekt för investerare för att med gemensamma krafter påverka företag att ta mänskliga rättigheter i beaktande i sin affärsverksamhet. I samarbetet ingår 135 investerare. IAHR ger investerarna en hävstångseffekt och ökad kapacitet att identifiera, bedöma och hantera viktiga människorättsfrågor genom riktade åtgärder, kapacitetsuppbyggnad och engagemang.	
2019 20 februari	Science Based Targets	Shareaction	Genom Investor Decarbonisation Initiative vill institutionella investerare med gemensam kraft uppmantra företag att införa djärva och trovärdiga klimatmål. Investor Decarbonisation Initiative syftar till att säkra åtaganden från företagen att sätta vetenskapsbaserade klimatmål i linje med målen i Parisavtalet.	
2019 20 februari	Know the Chain investor statement - påverkansdialog med textilbolag	IAHR/ KnowTheChain	KnowTheChain har utvärderat 43 globala textilföretag och bedömt hur de hanterar mänskliga rättigheter i sina leverantörskedjor. KnowTheChain organiserar investerare som är intresserade av att påverka bolagen, särskilt de som inte kommit långt i sitt arbete.	
2019 22 mars	Investor Mining and Tailing Safety Initiative	PRI/AP-Fonderna/Church of England	Investor Mining and Tailings Safety Initiative initierades efter den förödande damolyckan i Brasilien då 250 människor miste livet. En grupp institutionella investerare, med mer än 13 miljarder dollar i förvaltad kapital, har skrivit till 726 gruvbolag. Det investerarna frågar efter är specifika detaljer om de dammar bolagen använder för att förvara gruvavfall. 40 av de 50 största bolagen har svarat. Initiativet har lett till att det skapats en online databas där bolagen rapporterar om sina dammar och där vi som investerare kan hitta information.	
2019 5 april	Investor statement on Turkmen cotton	IAHR	Med Investor Statement on Turkmen Cotton uppmanas producenter och distributörer av kläder och textil att underteckna Turkmen Cotton Pledge (TCP). Genom att underteckna TCP förpliktar sig bolagen till att säkerställa de inte medvetet köper bomull från Turkmenistan. Initiativtagarna till TCP vill motivera Turkmenistans regering att upphöra med tvångsarbete.	
2019 24 april	Påverkansprojekt med fokus på ansvarfull produktion av kobolt	PRI	Initiativet syftar till att påverka företag att utveckla ansvarfulla inköpsrutiner kring kobolt i enlighet med OECD Due Diligence Guidance. Investerare kommer att bedriva dialog med företagen för att förstå hur de hanterar frågan, säkerställer ansvarfulla inköp av kobolt och uppmanar dem att förbättra sina metoder.	
2019 25 april	CEO Statement to EU Leaders	IIGCC	Medlemmarna i Institutional Investor Group on Climate Change skickade brev till EUs regeringschefer inför 'Future of Europe Summit' i maj med uppmaningen att stödja en strategi för ett koldioxidneutralt EU 2050.	

Startdatum initiativ	Namn på initiativ	Ansvarig organisation	Syfte och mål	Bidrag till hållbarhetsmål
2019 3 maj	Påverkansprojekt med fokus på hållbar palmolja	PRI	56 investerare med cirka 7,9 miljarder dollar i förvaltad kapital har ställt sig bakom ett gemensamt uttalande med deras förväntningar på företag med betydande exponering mot palmolja. Investerare som undertecknar uttalandet uppmanar företagen att bli medlemmar i RSPO (Roundtable on Sustainable Palm Oil). Investerarna som undertecknat uttalandet förväntar sig att företag åtar sig full spårbarhet av palmolja till plantagenivå och att regelbundet rapportera om deras framsteg.	
Avslutat 2019	Påverkansprojekt med fokus på antibiotika-användning i djurhållning	FAIRR	Ett av de projekt FAIRR har bedrivit, och som Öhman deltar i tillsammans med 69 andra institutionella investerare, fokuserar på överanvändning av antibiotika i djurhållningen. Genom projektet bedriver FAIRR påverkansdialoger med 20 globala livsmedelsföretag för att få företagen att minska användningen av antibiotika i sina leverantörskedjor. Företagens medvetenhet och kunskap om effekterna av överanvändning av antibiotika har ökat avsevärt sedan projektet påbörjades 2016. Då hade bara ett företag antagit en policy för användning av antibiotika. Idag har samtliga 20 företag börjat engagera sig och erkänt behovet av att ta itu med antibiotikaresistens. Företagen har också antingen antagit en policy eller är på väg att publicera en sådan. Initiativet är avslutat med goda resultat.	
2019 12 juli	Investor Expectations on Corporate Lobbying on Climate Change	Ceres	200 investerare har ställt sig bakom ett upprop för att företag ska redovisa vilka bransch nätverk de är medlemmar i. Företag har en viktig, positiv och konstruktiv roll att spela för att göra det möjligt för beslutsfattare att vidta de åtgärder som krävs för att vi ska nå målen i Parisavtalet. Företags lobbyverksamhet som strider mot Parisavtalet innebär risker för investerare. Vi vill därför att företag utvärderar de ställningstaganden som antas av de organisationer som företagen är medlemmar i och agera vid de tillfällen då företagets ställningstagande avviker från organisationens. Initiativet riktade sig till ca 50 amerikanska bolag.	
2019 12 september	Investor statement on deforestation and forest fires in the Amazon	PRI/Ceres	Ökad avskogning och bränder i Amazonas är en miljökatastrof med en enorm inverkan på samhälle, biologisk mångfald, vatten och klimatet. Globala institutionella investerare som undertecknat uttalandet, uppmanar företag att anstränga sig och visa ett tydligt engagemang för att eliminera avskogning inom deras verksamhet bland annat genom att offentliggöra och implementera en policy mot avskogning, utvärdera verksamheter och leverantörer och offentliggöra denna information.	
2019 18 september	Institutional Investor Group on Climate Change skickar brev till EUs ledare	IIGCC	EU:s stats- och regeringschefer sammanträdde i Bryssel den 17–18 oktober. Investerare skickade brev med uppmaningen att vi vill se att EU enas om en strategi för klimatneutralitet, det vill säga mål om netto-noll utsläpp till år 2050.	
2019 29 oktober	Brev till Alphabet/Google	IAHR	Investerarna begär ett möte för att diskutera hur Alphabets styrelse kontrollerar bolagets hantering av sociala risker och implementering av UN Guiding Principles on Business and Human Right. Målet är att få företaget att respektera mänskliga rättigheter fullt ut, speciellt personlig integritet och yttrandefrihet.	

Startdatum initiativ	Namn på initiativ	Ansvarig organisation	Syfte och mål	Bidrag till hållbarhetsmål
2019 20 november	The Investor Case for Mandatory Human Rights Due Diligence	IAHR	Tillsammans med 70 andra investerare ställer sig Öhman bakom The Investor Case for Mandatory Human Rights Due Diligence. Vi uppmanar alla regeringar att implementera obligatoriska krav på grundläggande riskanalys för mänskliga rättigheter. Det är en förutsättning för att de Globala Hållbarhetsmålen (SDG) skall kunna uppnås 2030.	
2019 28 november	An open letter on soy and the Amazon	FAIRR	I december 2019 skickade en koalition bestående av investerare och globala företag ett öppet brev riktat till den brasilianska regeringen. Brevet kräver att "Amazon Soy Moratorium" skyddas. Det är ett avtal som undertecknades 2006 för att säkerställa att sojaproduktionen i Amazonas-regionen endast sker på befintlig jordbruksmark och inte genom avskogning. Sedan moratoriet trädde i kraft har sojaproduktionen minskat samtidigt som sojaproduktionen har ökat, vilket visar att jordbruksproduktionen kan ökas medan tropiska skogar skyddas.	
2019 4 december	Institutional Investor Group on Climate Change skickar brev till EU-ledarna	IIGCC	Investerare har skrivit till alla EU: s stats- och regeringschefer och uppmanat dem att snarast enas om ett mål för koldioxidneutralitet i europeisk lagstiftning, det vill säga netto-noll utsläpp.	
2019 5 december	2019 BankTrack Human Rights Benchmark	ICCR	BankTrack har skrivit till 50 av de största affärsbankerna runt om i världen och meddelat att de under de närmaste månaderna kommer att utvärderas gällande genomföranden av FN: s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter (UNGP). Analysen syftar till att belysa huruvida bankerna tar sitt ansvar och att uppmuntra till fortsatt arbete i syfte att förebygga och mildra negativa effekter på människor.	
2019 13 december	Letter to the SEC	PRI	Den amerikanska finansinspektionen har föreslagit förändrade regler för hur och när en aktieägare kan skicka in aktieägarförslag till bolagsstämman. De nya reglerna innebär en försämring för aktieägarna. PRI har koordinerat ett uttalande till SEC där man uttrycker behovet av fortsatta möjligheter för aktieägarna och göra sina röster hörda på bolagsstämman, ett uttalande som Öhman har valt att stödja.	

*Erika Wranegård, ansvarig förvaltare
Öhman Grön Obligationsfond*

Händelser i Öhmans fonder

Under 2019 tog Öhman ytterligare steg mot målsättningen att vara en ledande aktör inom hållbar och ansvarsfull fondförvaltning. I linje med denna målsättning gjordes insatser för att säkerställa att samtliga Öhmans fonder förvaltas enligt fondbolagets högsta hållbarhetsnivå. Det är inte bara vår plikt att som investerare att skapa långsiktigt finansiellt värde för våra kunder, utan också att beakta effekterna av våra investeringar på samhället. Vi har utvecklat ett styrdokument där vi förtydligar vilka strategier vi använder oss av och utförligt beskriver metodiken för att identifiera och bedöma hållbarhetsrisker i vår analysprocess.

Svenska aktiva aktier

ESG-analys får större genomslag

Öhman uppgraderade under sommaren hållbarhetskriterierna för fonderna Öhman Småbolag och Öhman Micro Cap. Detta för att säkerställa att samtliga fonder förvaltas enligt vår högsta hållbarhetsnivå.

Det innebar bland annat att fonderna sålde av samtliga innehav i spelbolag, till exempel Kindred och NetEnt.

I och med uppgraderingen av fondernas policy får även ESG-analysen större genomslag. Som en följd av det har fonderna investerat i SystemAir. Det är ett bolag som tydligt gynnas av den omställning som sker inom byggsektorn där

återvinning av värme nu blir obligatorisk inom EU. SystemAir påbörjade för ett par år sedan att utveckla sin hållbarhetsstrategi. De har en del kvar att göra men vi ser att utvecklingen går åt rätt håll. Det stärker vår långsiktiga tro på bolaget.

I Sverige Hållbar har vi i början av året sålt ut återstående innehav i Swedbank. Anledningen till det är att det avslöjats att det har förekommit penningtvätt i Swedbanks baltiska verksamhet. Vår tro är att det är ett problem som kommer att ta tid att reda ut för banken och att risken för böter, inte minst från amerikanska myndigheter, är överhängande. Vi vill se att bolaget utvecklar sina processer och att

vi får mer information om utredningarna, innan vi kan investera i bolaget igen.

Ett bolag som finns i alla tre svenska aktiefonder är Veoneer. Det är ett intressant bolag i och med utvecklingen mot självkörande bilar och säkerhet för både gående och körande, samt att vi ser att bolaget, bland annat genom att utveckla sin hållbarhetsstrategi, blir mer välskött.

Global aktieförvaltning

Tack, men nej tack, Uber

Öhmans globala aktieförvaltning har en tematisk investeringsprocess där vi vill identifiera bolag som kan gynnas av strukturella trender och bidra till en hållbar utveckling.

Ett exempel på ett bolag som globalteamet har valt att investera i är **Sarepta**, ett bolag med produkter inom muskelsjukdomen DMD. DMD är en livshotande sjukdom som idag innebär dyra behandlingar med begränsad verkan där hälften av patientpopulationen är barn. Förhoppningen är att kunna bota sjukdomen och därigenom väsentligt öka livskvaliteten för de drabbade individerna. Därigenom stöds det globala hållbarhetsmålet SDG 3, det vill säga säkerställa hälsosamt liv och främja välbefinnande för alla i alla åldrar.

Trainline är en brittisk tågleverantör som vi också har valt att investera i. Bolaget bidrar till SDG 11.2 = att senast 2030 tillhandahålla tillgång till säkra, ekonomiskt överkomliga, tillgängliga och hållbara transportsystem för alla. Bolaget räknar med en 40 procentig ökning av tågresenärer i UK. Dessutom finns det nu även ytterligare politiskt stöd för investeringar och utbyggnad av tågnätet i och med att UK har antagit det ambitiösa målet net zero emission target till 2050 som första G7-land. Även inom Europa finns det nu stöd att reducera utsläppen från transportsektorn, med målet om en minskning på 50 procent till 2050.

Som ett exempel på ett bolag vi har valt bort under året, så valde vi att inte investera i **Uber**. Bolaget är framförallt kritiserat för

att underbetala förare som inte räknas som anställda utan som frilansande chaufförer. Uber har dessutom en rad utestående tvister med myndigheter och US Department of Justice har inlett en brottsutredning. I denna utredning ingår även ett ärende om att deras kunders data varit tillgängligt för tredje part.

Exempel på hur vi har fört en dialog med bolag för att uppmuntra ett förbättrat hållbarhetsarbete

19 innehav i Öhman Global Hållbar och 8 innehav i Öhman Global Growth har varit föremål för någon form av påverkansarbete under året. Ett exempel är vårt fokusområde hållbart fiske. Sedan Öhman, tillsammans med Sustanalytics inledde en dialog med fiskeföretaget Bakkafrost så har bolaget förbättrat sitt hållbarhetsarbete de senaste åren. Antalet ASC-certifierade anläggningar (det vill säga spårbarhetscertifierade anläggningar) har ökat från fyra till sju det senaste året och de avser att ha ytterligare sju anläggningar certifierade mot slutet av året.

Ytterligare ett exempel är att Öhman under året haft en dialog med ett av världens största bolag, **Amazon**. Vi har ställt krav på att Amazon ska publicera en policy för mänskliga rättigheter som inkluderar referenser till internationella riktlinjer. Vi har haft flera möten med bolaget, på egen hand och tillsammans med andra investerare. I december publicerade Amazon en ny policy som i stora delar möter våra krav.

Men en del återstår dock att förbättra, så vår dialog med bolaget fortsätter.

Öhman har även engagerat sig i Investor Alliance for Human Rights och bedriver ett påverkansarbete gentemot bolag inom ICT-sektorn (informationsteknologi och kommunikation). Exempel på fondd innehav i Global Growth som omfattas av detta påverkansinitiativ är Apple, Infineon, Microsoft och Samsung

”

Jag har under mina drygt 20 år som förvaltare aldrig stött på en börsintroduktion där bolaget haft en liknande historia av kontroverser.

– Filip Boman, fonddförvaltare, om börsintroduktionen av Uber

Kreditförvaltning

Mer grönt, mindre bank

Öhmans kreditförvaltning har under året fortsatt arbetet med att integrera ESG-analys i portföljarbetet. Särskilt fokus har legat på banksektorn där flera bolag valts bort på grund av ökade risker kopplade till hållbarhet. Kreditfonderna ökade även innehaven i gröna obligationer under året.

Andelen gröna obligationer växer lavinartat, under 2019 var 19 procent av utgivna obligationer på den svenska marknaden gröna.

Öhman Grön Obligationsfond investerar i gröna företagsobligationer, det vill säga obligationer öronmärkta för olika miljömärkta projekt, samt andra räntebärande värdepapper med tydligt syfte att bidra till social och/eller miljömässig hållbar utveckling. Öhman Fonder genomför alltid en egen bedömning av det gröna ramverket och projekten. På så sätt vet vi exakt vilka projekt som finansieras och kan säkerställa att det finns ett tydligt miljömässigt bidrag. Utöver det gör vi en heltäckande ESG-analys. Totalt har vi cirka 3 miljarder i gröna obligationer. Men även övriga kreditfonder har en betydande andel investerat i grönt.

Exempel på gröna obligationer som vi har valt in under året

- **Electrolux** - antagit science-based targets, starkt hållbarhetsarbete och det gröna ramverket kopplat till övergripande ESG-strategi.
- **Wallenstam** - identifierat som "green star", det vill säga potential att gynnas av ett förbättrat hållbarhetsarbete.
- **Vacse** - gediget grönt ramverk med mätbara mål.
- **Stora Enso** - antagit science-based targets, konkreta utsläppsminskningmål.
- **Heimstaden Bostad** - identifierat som "green star", det vill säga potential att gynnas av ett förbättrat hållbarhetsarbete.

Exempel på bolag som ej kvalificerar för Öhmans hållbara fonder

Den nordiska konsumentbanksektorn växer snabbt, såväl i antal aktörer som i lånebeholdning. Det är en tillväxt som tillsynsmyndigheterna har märkt av och där vi tror att det finns risker för ökade regulatoriska krav.

Skulderna bland svenska hushåll har växt mycket kraftigare än den disponibla inkomsten under senare år. Såväl Riksgälden som Finansinspektionen tittar därför allt närmare på konsumentbankerna. Vidare ser vi anseenderisker som betydande för konsumentbankerna. Det handlar primärt om hantering av personliga data och aggressiva försäljningsmetoder från bankernas sida, som vid missbruk kan åläggas dryga böter. Öhman Fonder har, efter beaktande av ovanstående risker i vår hållbarhetsanalys, valt att ta välja bort vissa konsumentbanker i våra ränte- och kreditfonder. Framförallt har vi valt bort konsumentbanker där utlåningen i större utsträckning utgörs av konsumentlån.

När det gäller Öhman Fonders exponering mot storbankerna har vi varit väldigt tidiga att sälja de banker som varit föremål för penningtvättsskandaler under senare tid. Såväl i fallet Danske Bank som i Swedbank såldes en stor del av innehaven innan de stora kursrasen. Vi valde även under året att avstå från att investera i Swedavias gröna obligation. Som en del av vår ESG analys jobbar ESG-teamet och

kreditförvaltningen tillsammans för att bedöma de gröna ramverken. Obligationen skulle finansiera och därmed möjliggöra en utökad flygkapacitet och på så sätt potentiellt få en netto-negativ klimatpåverkan. Vi saknade dessutom en tydligare koppling till bolagets hållbarhetsmål i det gröna ramverket. Swedavia som bolag har ett bra hållbarhetsarbete men vi tyckte ej att den gröna obligationen uppfyllde de krav vi har gentemot våra fondandelsägare.

Exempel på hur vi har fört en dialog med bolag för att uppmuntra ett förbättrat hållbarhetsarbete

Öhman Företagsobligationsfond

Öhman har haft dialog med Epiroc om deras arbete med mänskliga rättigheter generellt, men specifikt om deras verksamhet i Västsahara.

Grön Obligationsfond

Vår dialog med Klöver initierades för över ett år sedan, då vi ansåg att de inte hade ett lika uttalat hållbarhetsfokus som många andra konkurrenter i fastighetsbranschen. I april 2019 antog Klöver science-based targets, vilket är i linje med vad vi har efterfrågat och något vi bedömer positivt.

ANDEL GRÖNA OBLIGATIONER I ÖHMANS KREDITFONDER

Indexnära förvaltning

Skärpta hållbarhetskrav bär frukt

Under 2018 skärptes hållbarhetskraven för Öhmans indexfonder. Det har under 2019 gett ett generellt positivt resultatbidrag.

Exkludering av fossila bolag och övervikter i hållbara bolag har inneburit ett positivt bidrag i sex av åtta indexnära fonder under 2019.

Framförallt Öhman Etisk Emerging Markets har genererat ett kraftigt positivt hållbarhetsbidrag gentemot jämförelse-index. Samtliga hållbarhetskriterier för fonden har bidragit positivt, det vill säga exkludering av bolag som bryter mot internationella normer och konventioner, bortval av fossila bolag, bolag som bryter mot etiska kriterier och bolag med låg ESG. Störst bidrag kommer från övervikter i mer hållbara bolag, och exkludering av bolag med hög ESG-risk.

I Sverige har dock exkluderingen av bolag med hög ESG risk inneburit ett negativt bidrag.

181 innehav i de indexnära fonderna har varit föremål för någon form av påverkansarbete under året. Fonderna förvaltas systematiskt och indexnära, och Öhman är ofta relativt sett små ägare i dessa bolag. Men vi anser att det går att påverka bolag oavsett förvaltningsstrategi och storleken på ägandet i bolaget. Se fondernas årsrapporter för exempel på påverkansdialoger.

Öhman Etisk EM Index

”Under året har fondens hållbarhetsprofil medfört ett kraftigt positivt bidrag gentemot MSCI Emerging Markets Index. Om vi bryter ner hållbarhetsbidraget per kriterium kan vi se att samtliga kriterier bidragit positivt. Störst bidrag kommer från övervikter i hållbara bolag. Även exkludering av bolag med hög ESG-risk har haft en starkt positiv påverkan.”

- hämtat från Öhman Fonders årskommentar 2019

HÅLLBARHETS BIDRAG FÖR ÖHMANS INDEXFONDER²

Fondnamn	Hållbarhetsbidrag	Hållbarhetsbetyg	ESG-risk fond	ESG-risk index	Påverkansdialoger
Öhman Etisk Index Sverige	-1,1%		20	21	11
Öhman Etisk Index USA	+0,8%		21	24	35
Öhman Etisk Index Europa	+1,8%		20	24	30
Öhman Etisk Index Japan	+2,2%		22	25	12
Öhman Etisk Index Pacific	+2,9%		21	24	4
Öhman Sverige Marknad Hållbar	-1,0%		20	21	11
Öhman Global Marknad Hållbar	+2,4%		19	24	59
Öhman Etisk Emerging Markets	+4,8%		25	28	19

²All data per 2019-12-31.

Hållbarhetsbidrag: bidrag som uppstår till följd av fondens hållbara profil. Kan härledas till antingen internationella konventioner, etik, fossilt, ESG-risk eller övervikter i hållbara bolag.

Hållbarhetsbetyg: Morningstars hållbarhetsglober.

ESG-risk: summan av ESG-risk score per bolag multiplicerat med bolagens vikt i fonden. Lågt värde är eftersträvanvärt. Skala 100-0.

Påverkansdialoger: Antal bolagsdialoger som Öhman har haft med innehav i fonden

Gästkrönika: John Howchin

Tragedin i Brumadinho

– investerare har lärt sig läxan och agerar med kraft

För fem år sedan varnades investerare för att det fanns fundamentala problem med hur avfall från gruvindustrin förvarades i dammar för bearbetningsavfall. Trots 19 dödsfall vid dammkollapsen i brasilianska Mariana, med enorma miljöskador som följd, gjordes inte tillräckligt då. När en ännu större katastrof inträffade i samma region i januari 2019, vilket resulterade i 270 döda i Brumadinho, var responsen en helt annan.

Banker och försäkringsbolag med över 14 biljoner dollar i förvalt kapital möttes då i London för att ta handfasta beslut om säkerheten kring avfallsdammar. Ett möte som sammankallades av styrelsen för den engelska kyrkans pensionsfond och de svenska AP-fondernas etikråd.

Bland de åtgärder som gjorts sedan tragedin i Brumadinho finns en global standard för hur bearbetningsavfall ska hanteras. En standard som baseras på de konsekvenser som man sett av tidigare tragedier. Det har också resulterat i en global översyn av dammar för bearbetningsavfall, ledd av den tidigare schweiziska miljöministern och gemensamt sammankallad av branschen och dess investerare genom intresseorganisationer.

När översynen var gjord skrev investerarna brev till över 700 företag och krävde för första gången detaljerade översikter av de avfallsdammar som dessa bolag ansvarar för. Det är anmärkningsvärt att det fram till nu inte funnits publik information om vilka bolag som har en facilitet för avfallshantering i dammar. Som ett resultat av dessa beskrivningar lanserades därefter en global offentlig databas som inkluderar 1 800 dammar som hittills identifierats - ett första steg som kommer integrera satellitbilder på varje damm tillsammans med detaljer över säkerhetsklassificeringar. Målet är att utöka databasen till att bli en global referenskälla.

Andra åtgärder som skett inkluderar att finansindustrins aktörer har kommit överens om att etablera en ny uppsättning förväntanskriterier på hur gruvbolag arbetar med avfallsdammar. Investerarkollektivet har också anslutit sig till en global standard, vilken innebär att de kan komma att neka finansiering till de bolag som inte möter kraven.

För att nå verkliga resultat behöver vi som investerare dock snabbt hitta ett samarbete med branschen och respektive lands regeringar.

En första åtgärd som behöver göras är att skapa ett internationellt övervakningscentrum som tillhandahåller oberoende övervakning av avfallsdammar, varje minut under hela året. För det andra måste farliga dammar avlägsnas. Det är inte en enkel övning och kommer kräva en snabbfotad finansieringsmekanism för att underlätta för gruvbolagen att genomföra detta. Den tredje interventionen är att tillhandahålla en försäkring som ska gälla de dammar som ännu inte avlägsnats. Slutligen måste branschen, med investerarnas stöd, se till att ny teknologi snabbt sätts i arbete för att begränsa behovet av avfallsdammar i framtiden.

När vi som investerare i gruvindustrin påbörjade påverkansarbetet mot gruvbolagen, berättade de för oss att krascher av avfallsdammar var händelser som kan beskrivas som "svarta svanar". Men vi vet att så inte är fallet och att det finns en tydlig trend som pekar på en ökad regelbundenhet av denna typ av olyckor.

Om vi ska rannsaka oss själva är de två stora olyckorna i Mariana och Brumadinho resultatet av en gruvindustri som har pressats att maximera avkastning och reducera kostnader och där avfallshantering setts mer som en extern faktor. Samtidigt är vi alla en del av problemet då samhället efterfrågar metaller för en modern livsstil,

John Howchin, generalsekretare för AP-fondernas etikråd.

vilket inkluderar övergången till en miljö med låga klimatavtryck. Men vi har krävt dessa tillgångar till ett så lågt pris som möjligt. Det har i sin tur inneburit att det byggts upp ett arv av avfall som förvaras i stora dammar. Om dammar brister kan det leda till att människor dör och skapa stor miljöförstörelse.

Det är för tidigt att säga om de åtgärder som investerarkollektivet verkar för kommer räcka, men vad man kan säga är att reaktionen denna gång är ett verkligt försök att komma till rätta med roten till problemet. Det kommer vara svårt, men i förlängningen resultera i en säkrare gruvsektor som kan leverera de mineraler och metaller som vi behöver - utan att orsaka tragiska konsekvenser.

*Filip Boman, ansvarig förvaltare
Öhman Global Hållbar och Öhman
Global Growth*

Öhman

ÖHMAN FONDER

Box 7837, 103 98 Stockholm
Kundtjänst: 020-520 53 00
Fonder@ohman.se
www.ohman.se/fonder